

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1452

Vragen van het lid **Kerseboom** (FvD) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over de recente uitspraken van de Franse president, Emmanuel Macron, over Franse burgers die niet tegen COVID-19 gevaccineerd zijn (ingezonden 6 januari 2022).

Antwoord van Minister **Hoekstra** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 25 januari 2022).

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel «Covid-19: L'offensive réflexie d'Emmanuel Macron contre les non-vaccinés»¹ in *Le Monde* van 5 januari 2022 en het artikel «President Macron vastbesloten ongevaccineerden dwars te zitten: «Ik heb veel zin om ze te pesten»»² in *De Telegraaf* van 5 januari 2022?

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Kunt u inhoudelijk reageren op de uitspraken van de Franse president Macron dat ongevaccineerden geen burgers zijn en dat hij veel zin heeft om hen te pesten?

Antwoord 2

Nederland volgt de ontwikkelingen van de maatregelen in Frankrijk nauwlettend. Genoemde uitspraken van de Franse president Macron werden gedaan in het kader van de invoering van een nieuw maatregelenpakket in Frankrijk. Deze maatregelen komen de facto neer op invoering van een 2G-beleid in Frankrijk.

Het nemen van buitengewone maatregelen door een overheid in het kader van de bestrijding van COVID-19 kunnen geoorloofd en soms noodzakelijk zijn vanuit het oogpunt van de bescherming van de volksgezondheid. In

¹ Le Monde, 5 januari 2022, «Covid-19: L'offensive réflexie d'Emmanuel Macron contre les non-vaccinés» (https://www.lemonde.fr/politique/article/2022/01/05/covid-19-l-offensive-reflexie-d-emmanuel-macron-contre-les-non-vaccines_6108240_823448.html).

² De Telegraaf, 5 januari 2022, «President Macron vastbesloten ongevaccineerden dwars te zitten: «Ik heb veel zin om ze te pesten»» (<https://www.telegraaf.nl/nieuws/1867603146/president-macron-vastbesloten-ongevaccineerden-dwars-te-zitten-ik-heb-veel-zin-om-ze-te-pesten>).

zoverre staat het Frankrijk net als andere landen vrij om te besluiten waar nodig (additionele) maatregelen in te voeren. Het invoeren van maatregelen ter bestrijding van COVID-19 betreft een nationale gelegenheid. Op 5 januari jl. werd het wetsvoorstel «ter versterking van de instrumenten voor het beheersen van de sanitaire crisis» in Frankrijk goedgekeurd door de Franse Tweede Kamer. De uitspraken van de Franse president over ongevaccineerden zijn uitgebreid onderwerp van discussie geweest in het Franse parlement tijdens bespreking van het wetsvoorstel. Daar hoort deze discussie ook thuis. Het kabinet vertrouwt er daarbij op dat eventuele juridische bezwaren tegen de wet in de Franse rechtsgang aan de orde kunnen worden gesteld. Parlementaire en rechterlijke controle op de maatregelen is van groot belang. Het wetsvoorstel is inmiddels overigens ook goedgekeurd door de Franse Eerste Kamer.

Vraag 3

Keurt u het af dat het staatshoofd van een EU-land (een land dat tevens voorzitter is van de EU) kenbaar plezier haalt uit het pesten en uitsluiten van een bevolkingsminderheid? Zo ja, bent u bereid deze afkeuring publiekelijk uit te spreken? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

President Macron heeft naar aanleiding van de interne discussie die in Frankrijk ontstond over zijn uitspraken, toegelicht dat hij het noodzakelijk vond om op een manier de alarmklok te luiden naar aanleiding van het zeer hoge aantal COVID-besmettingen (ruim 300.000 nieuwe gevallen per dag over de afgelopen week). Tevens wilde hij het belang benadrukken van de Franse vaccinatiestrategie en zijn verantwoordelijkheid om gevaccineerde Franse burgers zo veel mogelijk te beschermen. EU-lidstaat Frankrijk is de eerste helft van 2022 voorzitter van de Europese Unie.

Vraag 4

Vallen deze uitspraken binnen de «gedeelde normen en waarden» van de EU? Zo nee, bent u bereid om Macron hierop aan te spreken? Zo ja, kunt u uitleggen hoe deze polariserende uitspraken de «gedeelde normen en waarden» van de EU ondersteunen?

Antwoord 4

Lidstaten dienen bij de vaststelling van maatregelen ter bestrijding van COVID-19 te voldoen aan de vereisten van noodzakelijkheid, proportionaliteit, tijdelijkheid en rechterlijke controle en dienen tevens de waarden van de Unie van artikel 2 VEU, waaronder die van de democratie en de rechtsstaat, en internationale verdragsverplichtingen te respecteren. Hieronder valt ook een rechtvaardige behandeling van ongevaccineerden. Binnen deze kaders hebben de lidstaten beleidsvrijheid om tot een eigen afweging te komen en een balans te vinden binnen de ingewikkelde afwegingen die moeten worden gemaakt naar aanleiding van de binnenlandse gezondheidssituatie. Daarnaast heeft de Raad van Europa op 7 april 2020 richtlijnen gepubliceerd om haar lidstaten te ondersteunen bij het vinden van een goede balans tussen de bescherming van de volksgezondheid enerzijds en het respect voor mensenrechten, de democratie en de rechtsstaat anderzijds. Deze richtlijnen onderstrepen het belang van adequate parlementaire controle op de uitvoerende macht ten tijde van crisis.

Vraag 5

Zou u andere staatshoofden/regeringsleiders in de EU, zoals Viktor Orbán of Andrzej Duda, aanspreken als ze zouden aangeven er zin in te hebben bevolkingsminderheden het leven zuur te maken?

Antwoord 5

Dit is geheel afhankelijk van de context en inhoud van eventuele uitspraken.

Vraag 6, 7, 8, 9 en 10

Maakt u zich zorgen over de uitspraak waarin Macron ongevaccineerde Fransen tot niet-burgers uitroept? Zo nee, waarom niet?

Wat betekent deze uitspraak volgens u en wat zouden de gevolgen zijn als deze groep mensen «niet-burgers» van Frankrijk zouden worden op basis van hun vaccinatiestatus?

Zou u dit rechtvaardig vinden? Deelt u deze sentimenten over ongevaccineerden met Macron?

Bent u bereid om Macron te vragen wat hij bedoelt met de uitspraak dat ongevaccineerden geen burgers zijn en zijn antwoord met de beantwoording van deze vragen mee te sturen? Zo nee, waarom niet?

Denkt u dat het pesten van ongevaccineerden en het in twijfel trekken van hun status als burger in de praktijk tot goede dingen kan leiden? Zo ja, tot wat? Zo nee, bent u het er dan mee eens dat er alleen maar schadelijke gevolgen gepaard gaan met de uitspraken?

Antwoord 6, 7, 8, 9 en 10

Zie antwoorden op vragen 2 en 3.

Vraag 11

Bent u het ermee eens dat deze uitspraken bijdragen aan de zorgelijke dehumanisering van ongevaccineerden, iets wat steeds vaker voorkomt binnen en buiten de EU? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 11

Er is geen sprake van dehumanisering van ongevaccineerden. Zoals hierboven aangegeven is het invoeren van maatregelen ter bestrijding van COVID-19 een nationale gelegenheid. Een discussie daarover hoort dan ook thuis in het Franse parlement. Het kabinet vertrouwt erop dat eventuele juridische bezwaren tegen de wet in de Franse rechtsgang aan de orde kunnen worden gesteld.

Verder heeft de Europese Commissie in het kader van het rechtsstaatmechanisme de noodmaatregelen die lidstaten genomen hebben in 2020 bij de start van de Covid-19 crisis gemonitord. In de cyclus 2021 heeft de Commissie specifiek aandacht besteed aan de vragen «of de COVID-19-gerelateerde maatregelen beperkt waren in tijd, of de noodzaak en evenredigheid ervan gerechtvaardigd waren, in hoeverre zij onderworpen waren aan permanent toezicht door de nationale parlement en rechtbanken, en op welke rechtsgrondslag zij berusten.» Als onderdeel van dit mechanisme onderhoudt de Commissie regelmatig bilateraal contact met de lidstaten, waarbij ontwikkelingen die reden geven tot zorg kunnen worden aangekaart. Uit contacten met de Commissie blijkt dat de relatie tussen de COVID-19-pandemie en de rechtsstaat ook in de volgende cyclus (2022) specifiek zal worden gemonitord. Indien ontwikkelingen beschreven in de landenrapporten aanleiding geven tot zorg, heeft de Raad de mogelijkheid het desbetreffende lidstaat hierop aan te spreken. Nederland maakt waar passend gebruik van deze mogelijkheid en zal de ontwikkelingen in Frankrijk ook in dit kader blijven volgen.

Vraag 12

Zijn er meer regeringsleiders die net als Macron zin hebben in het pesten van ongevaccineerden? Zo ja, welke? Zo nee, als Macron de enige is, kunt u dan rekenen op internationale bijval wanneer u uw afkeuring uitspreekt over zijn schadelijke afspraken?

Antwoord 12

Hierover is mij geen informatie bekend.